

Medeltidsrådet 25/4 2019

Deltagare:

- Ordförande Kurt Villads Jensen, Historiska institutionen
- Anders Andréén, Institutionen för arkeologi och klassiska studier
- Claes Gejrot, Riksarkivet
- Elisabeth Wåghäll Nivre, Institutionen för slaviska och baltiska språk, finska, nederländska och tyska
- Erika Kihlman, Romanska och klassiska institutionen
- Gustav Zamore, Historiska institutionen
- Henrik Lagerlund, Filosofiska institutionen
- Inka Moilanen, Historiska institutionen
- Jonatan Pettersson, Institutionen för svenska och flerspråkighet
- Magnus Källström, Riksarkivarieämbetet
- Mia Åkestam, Institutionen för kultur och estetik
- Pia Bengtsson Melin, Historiska museet

1. Verksamhet vid CMS

1.a Verksamheten under vt19

Medeltidsseminariet har under VT19 haft temat ”Våld”. Tre seminarier återstår. Kurt förelår medeltidsseminarierna fortsätter med fokus på ett tema per termin.

Doktoranddag 14/3: arrangemanget drog färre deltagare än väntat (2 från historia, 1 från ekonomisk historia, 1 från nordiska språk), men erbjöd bra diskussioner. Det föreslås att fler doktoranddagar arrangeras, en gång per termin och förhoppningsvis med fler deltagare.

Heldagsseminarium för nydisputerade 9/4: 13 presentationer hölls. I samband med seminariet fick deltagare en broschyr med abstracts för de nyutkomna avhandlingarna—även från några som inte presenterade. Seminariet var ett bra tillfälle för att bygga nätverk och kommer att arrangeras igen om två år.

Samarbete med University of Illinois: Utbytet är finansierat av rektorsmedel, slutrapport på samtliga besök väntas inom kort (fyra forskare från SU under 2019), även samarbete i samband med konferensen *Global North* som arrangeras i augusti.

Felicitas Schmieder (Universität Fern Hagen) har under HT 19 och fram till mars 2020 varit gästprofessor vid Historiska institutionen. Felicitas har bidragit med forskning och undervisning på seminarier samt en kurs om medeltida kartor.

Benjamin Weber (Université de Toulouse) kommer vara verksam vid Historiska institutionen under läsåret 2019-2020 som Marie Skłodowska-Curie Individual Fellow och skall forska om korståg som begrepp under medeltiden och modern tid.

Caitlin Ellis kommer att vara verksam vid Historiska institutionen och Institutionen för arkeologi och antikens kultur under 7-8 månader som Bernadottestipendiat. Caitlin disputerade i Cambridge och undervisar f.n. i Oxford och har vikingatid och tidig medeltid som forskningsområde.

Samarbetet med University of Cambridge fortsätter. Kurt var i Cambridge med institutionens doktorander och värvningen av Caitlin är ett resultat av det samarbetet.

1.b. Framtidsplaner

Exkursion till Lübeck: En tre dagar lång exkursion till Lübeck planeras för masterstudenterna med besök vid statsarkivet och Hansamuseet i Lübeck. Studenterna bekostar själva exkursionen.

En exkursion är planerad till 17/5 i Uppland. Kurt ber om förslag på hur den skall genomföras.

Konferensen *Global North: Spaces, Connections, and Networks before 1700*, kommer att arrangeras i Stockholm 12-14/8.

Sommarkurs för masterstudenter under sommarterminen 2019: The Baltic Sea. Communication and Warfare, 2 seminarier i juni, 2 i augusti, 50 har sökt hittills.

En konferens om Stockholms blodbad planeras till november 2020.

Konferensen *Cultural Encounters: Physical Space and Imagined Space* kommer att hållas vid Svenska Institutet i Istanbul i april 2020. I samband med konferensen kommer ett doktorandseminarium att arrangeras. Konferensen och seminariet är tänkt att knyta an till doktorandtemat *Space and Place in the Humanities*.

Inka presenterar det nya doktorandtemat *Space and Place in the Humanities*. Den första kursen planeras tillsammans med lärare från SU. Flera doktorander har uttryckt intresse, dock begränsas ansökningarna till de riktade doktorandanställningarna av krav på språkkunskaper med färre internationella ansökningar som följd. Hittills har 6-7 sökt doktorandplatser i historia, 25 i arkeologi, inga på Svefler.

Gustav planerar att sammanställa ett utskick som innehåller information om seminarier och evenemang vid varje deltagande institution och kommer att skickas ut varje vecka. Syftet är att främja samarbete mellan institutioner och göra fler medvetna om de seminarier och resurser som finns.

Gustav undersöker om det går att söka finansiering för att bekosta masterstudenters deltagande vid *International Medieval Congress* i Leeds. Detta skulle ge dem möjlighet att tidigt skapa internationella nätverk och presentera sin forskning. En workshop planeras även för de masterstudenter som är intresserade av att författa abstracts. Under diskussionen påpekades det att det finns områdespengar, strategiska medel och utbildningspengar med utlysning i december (engångssatsning).

Kurt deltar i planeringen av ett COST-action program: *Narratives about Islam*. Ett möte kommer att hållas i Bryssel med 50-60 deltagare, varav 2-3 från Sverige. En workshop kommer även att hållas i Stockholm.

2. Rapportering från medverkande institutioner:

Erika Kihlman, Romanska och klassiska institutionen:

Under VT20 kommer kursen Medeltidslatin för nybörjare, 7.5 hp, att ges. En kurs i latinsk formlära och syntax ges just nu för ca. 15 studenter (av 20 registrerade).

Doktorandkurs: Medeltida liturgi i medeltida kultur 7.5 hp, i ett samarbete mellan Institutionen för romanska och klassiska språk och Institutionen för kultur och estetik. fyra doktorander kommer att delta (två från SU och två från UU).

Clara Bosak-Schroeder från University of Illinois är gästforskare vid Centrum 2-3 veckor och, presenterar 14/5 på latinseminariet, "Queer Reproduction in *Georgics* 4 and Brian Britigan's *Golden*".

Anders Andrén, Institutionen för arkeologi och antikens kultur:

Andrén håller sin avskedsföreläsning 29/5 då han går i pension. Därefter återanställs han som seniorforskare. Han kommer då arbeta med ett nytt projekt om digitalisering av de Gotländska bildstenarna, i samarbete med museet i Visby och 2 tyska doktorander, finansierat av VR. Emma Maltin har antagits som doktorand i arkeologi och skall göra en social och topografisk analys av utgrävningarna vid Lödöse.

Man har även vid Institutionen för arkeologi och antikens kultur två andra medeltida forskningsprojekt: ett om Sigtuna och ett om den tidiga myntningen i Skandinavien, lett av Nanouschka Myrberg Burström. Matthias Karlsson har fått medel för sigillhistorisk forskning för att skriva om medeltida sigill. Institutionen har även besökts av två gästforskare.

Huselius fond kommer eventuellt genom en permutation ha medel tillgängliga för forskning om kyrkor i Uppsala ärkestift.

Mia Åkestam, Institutionen för kultur och estetik:

Institutionen har i samband med *Space and Place in the Humanities* haft den första riktade utlysningen någonsin med deadline i maj.

Det finns många studenter på grundnivå är intresserade av medeltiden men man har inte haft möjlighet att rekrytera dem till studier på högre nivå eftersom lektorerna inte haft kompetens inom medeltida ämnen. För att fylla denna lucka har en grupp doktorander läst in sig och erbjudit undervisning.

Sara Ellis Nilsson kommer att presentera sitt projekt inom digital humaniora om nordiska helgon.

En Birgittakonferens planeras till nästa år.

Pia Bengtsson Melin, Historiska museet:

En påskutställning där man ställt ut tio korsvägstavlor från 1500-talet finns på Historiska museet t.o.m. 12/5. Utställningen "Medeltida liv" har fått nya föremål och utarbetas. Utställning av statsarkeologiska textilier.

Pia har fått medel från Agnes Geijers fond för att forska om gravmaterial i Uppsala domkyrka tillsammans med Annika Sundström, Herman Bengtsson och Upplandsmuseet. Resultaten kommer att presenteras i *Fornvännen*.

Mattias Karlsson börjar arbeta vid Historiska museet i maj och kommer att forska om sigill.

Jonatan Pettersson, Svefler:

Vid institutionen för svenska och flerspråkighet har man satsat på grundutbildningen som har lett till en nyrekrytering av medeltidsstudenter. Det är dock få som går vidare från grundnivå till avancerad nivå inom medeltidsämnena.

Nya kurser HT19: digital textutgivning, (grundnivå); handskriftsforskning, (avancerad nivå).

Lars Mårtensson har lämnat institutionen för en professur i Uppsala och tar med sig sitt projekt om digital läsning av handskrifter; Roger Andersson tillträdde som ny professor vid årsskiftet. Nya postdoc-forskare: Oliver Blomqvist och Theresia Pettersson. Två doktorander inom medeltidsstudier.

Kollokviet för nordisk filologi har börjat igen efter ett uppehåll. Seminariet kommer att fortsätta med fokus på medeltida handskrifter.

Claes Gejrot, Riksarkivet:

Svenskt diplomatarium jobbar nu med 1381.

Oliver Blomqvist vikarierar halvtid detta år. Ingela Hedström är tjänstledig för att jobba med ett projekt vid UU.

Claes har med norska kollegor arbetat med dokumenten från Kalmarunionen. Claes har presenterat resultaten från sin forskning vid en konferens i Leipzig 2018 som kommer att tryckas i en konferensvolym.

Sara Risberg arbetar på en utgåva av de ca. 150 dokument som rör Birgittahuset i Rom.

Peter Ståhl arbetar på arkivguide om hur man närmar sig medeltidens arkivmaterial.

Sju studenter har tenderats på paleografikursen (7.5hp) i år. Efter att sparkrav riktats mot Riksarkivet undersöker man om kursen kan flyttas till SU.

Det nordiska diplomatiemötet äger rum den 25/5.

Det medeltida Sverige presenterades nyligen vid Riksarkivet där politiker och departementsrepresentanter deltog. I och med att RJ-finansieringen av projektet löper ut hoppas man att Kulturdepartementet skall kunna ordna med finansiering för 2020. För närvarande arbetar fyra redaktörer med utgivningen av Det medeltida Sverige.

Henrik Klackenbergs arbetar med en arkivguide för heraldikforskning.

Databasen för pergamentsomslag (MPO) är under omarbetning, dock finns för närvarande ingen särskild tjänst för att underhålla databasen.

Magnus Källström, Riksantikvarieämbetet:

Två forskare arbetar f.n. tillsammans med Magnus med medeltidsmaterial. Magnus har ett av VR finansierat projekt om runstenar.

8/5 invigs en fyra meter hög runsten norr om Eskilstuna. Stenen analyserades av Peringsköld men föll därefter i glömska.

Man har även gjort ett nytt runfynd på Mörkö.

400 titlar digitaliserat av RAA på Diva.

Henrik Lagerlund, Filosofiska institutionen:

Henrik har startat ett filosofihistoriskt seminarium, något som tidigare inte har funnits vid Filosofiska institutionen, och som återkommande diskuterar medeltida filosofi.

Förra året hölls en masterkurs i tidigmodern skepticism med början i senmedeltida filosofi. För närvarande har han även två doktorander (en i Uppsala och en i Stockholm) med inriktning på medeltiden. Han handleder därtill en magisteruppsats om Christine de Pizan och har sökt pengar från VR om naturbegreppet mellan 1300-1500.

Det kommer även att ske en utlysning för ett lektorat i filosofihistoria.

Elisabeth Wåghäll Nivre, Tyska:

Engelska institutionen har utlyst ett lektorat med inriktning på äldre tid.

Vid tyska institutionen lyckas man inte fånga upp studenter som är intresserade av medeltiden eftersom forskarna där inte arbetar med medeltiden.

En tvärvetenskaplig konferens för doktorander arrangeras varje år i Cambridge, i samarbete med SU, Köln, University of Cambridge och MIT. Utöver de återkommande konferenserna kommer samarbetet att vidareutvecklas. Cambridge vill bygga vidare på samarbetet med Stockholm med inriktning på utbildning.

En kurs i medeltidslitteratur kommer att arrangeras med Carin Franzén, med 7-8 deltagare.

USI (Universitet och svenska institut i samverkan) skapar masterkurser vid två svenska universitet och som hålls vid något av medelhavsinstituterna (Rom, Aten, Istanbul). Möjligtvis kan detta utvecklas en medeltidsinriktad kurs. SU har medel avsatta för detta och man har inkommit med en ansökan till EU om finansiering.

SU är en del av CIVIS (European Civic University Alliance) och har fått en inbjudan att delta i sommarskola vid La Sapienza i Rom med upp till 5 studenter på master- och doktorandnivå.

Seminarier: Äldretextseminariets 20-årsjubileum kommer att högtidlighållas med ett seminarium i Uppsala 23 /5 med ett heldagssymposium.

Samarbete med University of Illinois: SU har skickat 2 anställda för att undervisa svenska och tyska vid UoI.

3. Diskussion

En exkursion är planerad till 17/5. Rådet diskuterade möjliga platser och personer som kan vara med, t.ex. Gripsholm och Mariefred. Det bestämdes att exkursionen måste skjutas upp till september för att bättre kunna planera och förbereda exkursionen, samt för att kunna bjuda in nya studenter. Ett förslag är att exkursionen går till olika runstenar i Sörmland.

Medeltidsseminariet: Förslag på ett gemensamt tema till HT19: materialitet. Tema för VT20: plats och rumslighet. Förslag på föreläsare efterlystes.